

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 29.11.2005
KOM(2005) 620 v konečnom znení

**OZNÁMENIE KOMISIE RADE, EURÓPSKEMU PARLAMENTU A EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU**

**Prevencia a boj proti financovaniu terorizmu prostredníctvom zvýšenej koordinácie na
vnútroštátnej úrovni a väčšej transparentnosti neziskového sektora.**

Úvod

Jedným zo základných cieľov boja EÚ proti terorizmu je zabrániť tomu, aby teroristi získali prístup k finančným zdrojom. Tento cieľ bol vyzdvihnutý v Akčnom pláne boja proti terorizmu¹ a vo vyhláseniach Rady, ktoré nasledovali po útokoch v Madride a Londýne². Politikou EÚ v tejto oblasti sa ďalej zaoberalo oznámenie Komisie z októbra 2004³ a Stratégia boja EÚ proti financovaniu terorizmu z decembra 2004⁴. Z uvedených skutočností je jasné, že dôležitosť tejto práce spočíva nielen v tom, aby sa teroristom zabránilo získať prístup k finančným prostriedkom, ale takisto v tom, aby sa vo všetkých aspektoch práce proti terorizmu maximalizovalo používanie finančných spravodajských informácií.

Európska rada vyzýva vo svojom vyhlásení o boji proti terorizmu z 25. marca 2004 členské štáty, aby „zvýšili spoluprácu medzi zodpovednými vnútroštátnymi orgánmi, finančnými spravodajskými jednotkami a súkromnými finančnými inštitúciami s cieľom uľahčiť výmenu informácií o financovaní terorizmu“⁵. Vo vyhlásení sa Komisia takisto vyzýva k tomu, aby zvážila možnosti zlepšenia v oblasti riadenia a transparentnosti neziskových organizácií (NPO, non-profit organisations), ktoré teroristi môžu využiť na získanie finančných prostriedkov pre svoje aktivity. Toto oznámenie sa zameriava na tieto základné prvky boja proti financovaniu terorizmu: Časť I sa zaoberá otázkami koordinácie na vnútroštátnej úrovni. Časť II sa zaoberá zraniteľnými miestami neziskového sektora v súvislosti s financovaním terorizmu a v prílohe k tomuto oznámeniu obsahuje odporúčanie pre členské štáty a rámec kódexu správania pre neziskové organizácie.

ČASŤ I – ŠTRUKTÚRY VNÚTROŠTÁTNEJ KOORDINÁCIE

Ukázalo sa, že hodnotenie opatrení v kontexte boja proti terorizmu („Vnútroštátne protiteroristické opatrenia: zlepšenie vnútroštátneho mechanizmu a kapacít v kontexte boja proti terorizmu“)⁶ je pre členské štáty dôležitým pomocným nástrojom pri posudzovaní ich vnútroštátnych opatrení v kontexte boja proti terorizmu. Boj proti financovaniu terorizmu bol predmetom vyššie uvedeného hodnotenia. Úloha bola tak rozsiahla, že krajiny sa v rámci správ a odporúčaní nezaoberali financovaním terorizmu vždy detailne. Pozornosť by sa preto mala zamerať na vnútroštátny mechanizmus boja proti financovaniu terorizmu a zistenia tohto oznámenia by sa mali stať možným predmetom ďalšieho takéhoto hodnotenia.

¹ Akčný plán boja proti terorizmu 10586/04 z 15. júna 2004 (dokument Rady)

² Vyhlásenie Európskej rady o boji proti terorizmu z 25. marca 2004, Vyhlásenie Rady o reakcii EÚ na bombové útoky v Londýne, ktoré bolo prijaté na mimoriadnom zasadnutí Rady (spravodlivosť a vnútorné záležitosti) 13. júla 2005.

³ Oznámenie Komisie o prevencii a boji proti financovaniu terorizmu, 20.10.2004 KOM(2004) 700

⁴ Dokument „Boj proti financovaniu terorizmu“, ktorý predložili generálny tajomník/vysoký splnomocnenec a Komisia Európskej rade. 16089/04 zo 14. decembra 2004 (dokument Rady)

⁵ V odporúčaní 31 zo štyridsiatich odporúčaní Jednotky pre zvláštne úlohy v oblasti finančných opatrení sa krajiny vyzývajú, aby zabezpečili, že „osoby zodpovedné za tvorbu politiky, finančná spravodajská jednotka (FIU, Financial Intelligence Unit), orgány zodpovedné za presadzovanie práva a dozorné orgány budú disponovať účinnými mechanizmami, ktoré im umožnia spolupracovať, prípadne koordinovať rozvoj a implementáciu politík a aktivít zameraných na boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu na vnútroštátnej úrovni“.

⁶ Po útokoch 11. septembra 2001 iniciovala Rada pre spravodlivosť a vnútorné záležitosti zo septembra 2001 posúdenie vnútroštátnych protiteroristických opatrení.

V Haagskom programe sa konštatuje, že samotná skutočnosť, že informácie prekračujú hranice, by už nemala byť v EÚ relevantná⁷. Účinná výmena informácií medzi zodpovednými orgánmi v EÚ však závisí od toho, do akej miery a ako účinne sa v rámci koordinácie na vnútroštátnej úrovni identifikujú, usúvzťazňujú a analyzujú príslušné informácie a vytvára spoľahlivé, vysoko kvalitné kriminálne spravodajstvo. Dobre koordinovaná výmena informácií na vnútroštátnej úrovni je veľmi dôležitá, ak sa má postupovať podľa „princípu dostupnosti“⁸, pretože v prípade absencie primeranej koordinácie na vnútroštátnej úrovni a vytvárania vysoko kvalitného kriminálneho spravodajstva nemusia byť žiadané informácie/spravodajstvo na úrovni EÚ dostupné.

V stratégii boja EÚ proti financovaniu terorizmu sa Komisia vyzýva, aby posúdila štruktúry vnútroštátnej koordinácie medzi rôznymi ministerstvami, agentúrami a inými stranami, ktoré sa angažujú v práci proti financovaniu terorizmu (CFT, counter financing of terrorism). V tejto stratégii sa Komisia vyzýva, aby zvážila ďalšie možné metódy spolupráce medzi orgánmi zodpovednými za presadzovanie práva/spravodajskými službami a súkromným sektorom. Analýza Komisie sa v rozsiahlej miere zakladá na odpovediach členských štátov v dotazníku, ktorý bol zaslaný EÚ 25 v polovici marca 2005, ako aj na diskusiách s Európolom a zástupcami priemyslu.

V odpovediach na tento dotazník členské štáty potvrdili, že štátne orgány, ktoré sa angažujú v boji proti financovaniu terorizmu, zahŕňajú ministerstvo financií, ministerstvo spravodlivosti, ministerstvo vnútra a ministerstvo zahraničných vecí, ako aj finančnú spravodajskú jednotku, špecializovanú finančnú políciu, prokuratúru, colné orgány, daňové úrady, spravodajské služby, finančné regulačné orgány a Centrálnu banku („zodpovedné zúčastnené strany“).

Mnohé členské štáty vyzdvihli výhody zabezpečenia koordinácie medzi zodpovednými zúčastnenými stranami:

„...zástupcovia väčšiny zodpovedných orgánov sa stretávajú na jednom mieste a priamo si vymieňajú príslušné informácie, posudzujú ich a na základe dohovoru vypracovávajú záverečný produkt pre rozhodovacie orgány. Výmena myšlienok, ktorá sa uskutočňuje na takýchto priamych stretnutiach odborníkov, je užitočná najmä preto, že predstavuje možnosť zaoberať sa individuálnymi otázkami v plnom rozsahu.“⁹

Koordinácia a zdieľanie informácií medzi vnútroštátnymi agentúrami boli vyzdvihnuté v dokumente o osvedčených postupoch pri finančných reštriktívnych opatreniach zameraných na terorizmus¹⁰. Analýza v tomto oznámení je zlučiteľná s týmto postupom a mala by ho dopĺňať.

Pri analýze štruktúr koordinácie členských štátov sa ukázalo, že (i) existuje mnoho osvedčených horizontálnych postupov na posilnenie koordinácie medzi **všetkými** zodpovednými zúčastnenými stranami a že (ii) existujú oblasti, v ktorých opatrenia

⁷ Haagsky program: podpora slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v EÚ. Brusel 13. december 2004 16054/04 (dokument Rady). Pozri takisto návrh na rámcové rozhodnutie Rady o výmene informácií podľa princípu dostupnosti KOM(2005) 490 z 12.10.2005.

⁸ Pozri Haagsky program časť 2 o zlepšovaní výmeny informácií na účely presadzovania práva.

⁹ Odpoveď Stáleho zastúpenia Slovenskej republiky pri Európskej únii na dotazník Komisie

¹⁰ Dokument Rady 13851/4/04 rev 4

charakteristické pre **určité** zodpovedné zúčastnené strany môžu zvýšiť koordináciu a výmenu informácií. Prvý bod je predmetom časti 1, zatiaľ čo otázky koordinácie charakteristické pre určité zodpovedné zúčastnené strany sú predmetom časti 2. Časť 3 sa zameriava na otázky, ktoré sa týkajú koordinácie medzi zodpovednými zúčastnenými stranami a súkromným sektorom. Vo všetkých prípadoch by sa mala venovať osobitná pozornosť pravidlám ochrany údajov, vrátane opatrení na zabezpečenie presnosti informácií v príslušných databázach.

1. ŠTRUKTÚRY HORIZONTÁLNEJ KOORDINÁCIE VRÁTANE VŠETKÝCH ZODPOVEDNÝCH ZÚČASTNENÝCH STRÁN

Pri analýze štruktúr koordinácie na vnútroštátnej úrovni sa ukázalo, že existuje mnoho osvedčených horizontálnych postupov na posilnenie zdieľania informácií na vnútroštátnej úrovni medzi zodpovednými zúčastnenými stranami, z ktorých možno spomenúť tieto:

- 1.1. S cieľom podporiť politiku koordinácie sa môže pozornosť upriamiť na vytvorenie vnútroštátneho rámca, ktorý by zahŕňal všetky zodpovedné zúčastnené strany.** Takýto rámec pomôže dosiahnuť dohovor ohľadom vnútroštátnej stratégie CFT. Mal by podporiť budovanie dôvery a vzájomného porozumenia medzi agentúrami. Základné úlohy by mali zahŕňať vypracovanie Spoločného akčného plánu boja proti terorizmu a spoločných analýz rizika a nebezpečenstva CFT a ďalší spoločný výskum CFT¹¹. Mali by sa vytvoriť primerané štruktúry, aby sa zabezpečilo, že sa zodpovedné zúčastnené strany zapoja do poradenstva a prispievajú k spoločným analýzám informácií o metódach, ktoré používajú teroristi na financovanie svojich aktivít. Takisto by sa mali zvážiť výhody účasti zástupcov súkromného sektora na tejto práci.
- 1.2. S cieľom vyriešiť operačné otázky sa môže zvážiť, ako združiť zúčastnené strany zo spravodajských služieb, orgány zodpovedné za presadzovanie práva, prokuratúru, finančné spravodajské jednotky (FIU), daňové úrady a finančné regulačné orgány do spoločnej skupiny.** Takáto skupina by mohla mať mandát na preskúmanie vyšetrovacích spisov z rôznych uhlov pohľadu. Operačné výhody by mohli zahŕňať: (i) odhalenie skutočností, ktoré by prispeli k objasneniu vecí a ináč by sa mohli prehliadnuť, (ii) odporúčania na zmeny v spôsobe realizácie vyšetrovania a zabezpečenia vyšetrovania na základe získaných informácií, (iii) vyhýbanie sa duplikáciám, (iv) pomoc pri tvorbe spojení medzi podozrivými, (v) uľahčenie spoločného posúdenia súvisiacich vyšetrovaní.
- 1.3. Operačná koordinácia by sa mohla naďalej zvyšovať pomocou vnútroštátnych sietí, ktoré by v každom členskom štáte boli spojené s príslušnou FIU na jednej strane, spravodajskými orgánmi a zodpovednými zúčastnenými stranami na strane druhej.** Vytvorilo by sa tak automatické bezpečné elektronické prostredie pre prijímanie, spracovanie a šírenie finančných spravodajských informácií. Takýmto spôsobom by sa umožnil prenos informácií priamo z finančných inštitúcií do špeciálnych databáz vo FIU, podporila produkcia finančných spravodajských informácií v rámci FIU podporovaná počítačom a umožnila automatická výmena

¹¹ Jeden členský štát vyzdvihol hodnotu spoločných analýz pravidelných tematických vyšetrovaní, ako sú nezákonné finančné prevody spojené s financovaním terorizmu.

informácií medzi FIU a zodpovednými zúčastnenými stranami. Táto práca je v súčasnosti predmetom posúdenia v rámci projektu FIU NET.

- 1.4. **Minimálne štandardy pre zbieranie, analýzu a šírenie informácií.** Tieto štandardy by uľahčili získavanie informácií, ich zdieľanie a podporili postup založený na informáciách a riziku. Štandardy by mali vyzdvihnúť potrebu vyvodiť zmysel a hodnotu zozbieraných informácií a spoločný záväzok rýchlo sprostredkovať takéto informácie oprávneným osobám.
 - 1.5. **Rozvoj minimálnych štandardov pre zaobchádzanie s informáciami,** ako sú stupne dôvernosti, bezpečnostné previerky, kódy spracovania dokumentov, by uľahčil a podporil rýchlu a účinnú výmenu informácií medzi zodpovednými zúčastnenými stranami.
 - 1.6. **Finančné informácie by podporili a doplnili celkové aktivity v kontexte boja proti terorizmu.** Integrácia inputov orgánu zodpovedného za koordináciu CFT do všeobecných aktivít v kontexte boja proti terorizmu by pomohla zabezpečiť, aby sa finančné informácie stali neoddeliteľnou súčasťou aktivít v kontexte boja proti terorizmu. Takisto by sa takýmto spôsobom preklenula medzera, ktorá môže existovať medzi policajnými zložkami špecializovanými na boj proti terorizmu a financovaniu terorizmu a spravodajskými službami.
2. **KOORDINÁCIA ŠTRUKTÚR ŠPECIFICKÝCH PRE URČITÉ ZODPOVEDNÉ ZÚČASTNENÉ STRANY**
 - 2.1. Mnoho členských štátov sa vyjadrilo, že **formalizovali štruktúry výmeny informácií o financovaní terorizmu medzi ministerstvami financií, vnútra a spravodlivosti,** a mnohé z nich opísali, ako tento proces prepojením spravodajských služieb, špecializovanej polície a FIU podporil boj proti financovaniu terorizmu.
 - 2.2. Niektoré členské štáty uviedli výhody **orgánu združujúceho viaceré oddelenia, ktorý sa zaoberá identifikáciou, sledovaním a zmrazením majetku pochádzajúceho z trestnej/teroristickej činnosti.** Takéto „vyšetrovacie orgány pre majetok pochádzajúci z trestnej/teroristickej činnosti“ s vysoko rozvinutými kapacitami finančného vyšetrovania by mali byť schopné načrtnúť doplňujúce kapacity polície, prokuratúry, daňových úradov, colných a iných zodpovedných orgánov a poskytnúť zdroj odborných poznatkov pre všetky teroristické vyšetrovania (a iné vyšetrovania závažnej trestnej činnosti).
 - 2.3. Členské štáty by mali **podporiť povedomie orgánov zodpovedných za presadzovanie práva o tom, akú úlohu môže hrať FIU v boji proti financovaniu terorizmu** a inej trestnej činnosti. Využitie memoranda o porozumení medzi FIU a inými agentúrami môže pomôcť stanoviť rámec účinného prístupu k finančným informáciám.
 - 2.4. Odborníci CFT v rámci FIU by mali mať **primerané bezpečnostné previerky,** ktoré by im umožnili prijímať, sprostredkovať a spoločne analyzovať finančné spravodajské informácie so spravodajskými službami alebo inými zodpovednými zúčastnenými stranami, ktoré pracujú s dôvernými údajmi. Takisto by sa mala zväžiť

potreba primeraných bezpečnostných previerok v rámci ďalších zodpovedných zúčastnených strán, aby sa dali v prípade potreby zdieľať a spoločne analyzovať klasifikované informácie.

Zvýšiť vzájomné porozumenie medzi zodpovednými zúčastnenými stranami

- 2.5. Koordinácia v boji proti financovaniu terorizmu sa dá pravdepodobne uľahčiť tak, že **FIU zahrnie špecializovanú jednotku CFT**, čím sa uľahčí koordinácia s odborníkmi CFT a CT iných zodpovedných zúčastnených strán. Špecializovaní odborníci CFT v rámci FIU takisto zvýšia povedomie o typológiách CFT a uľahčia tak identifikáciu a stanovenie priorít v prípadoch vysokého rizika. **Tieto jednotky odborníkov by mali postupovať na základe štruktúrovanej koordinácie viacerých agentúr s políciou, prokurátormi a spravodajskými službami. Takéto jednotky by sa mali motivovať k tomu, aby porovnávali svoje postupy s postupmi svojich partnerov v iných členských štátoch.**
- 2.6. S cieľom zvýšiť vzájomné porozumenie, najmä tam, kde neexistujú formálne štruktúry, by sa mali členské štáty motivovať k tomu, aby **pričlenili k FIU**, ako aj iným zodpovedným zúčastneným stranám **vyšetrujúcich sudcov, prokurátorov, finančných vyšetrovateľov, analytikov a iných.**
- 2.7. **Zodpovedné zúčastnené strany musia jasne rozumieť svojim vzájomným úlohám a zabezpečiť, aby existovali systémy, ktoré umožnia rýchly prenos informácií tam, kde sa na ich základe bude najlepšie konať.** Zabezpečilo by sa tak, napríklad, že informácie polície alebo súdu o známych podozrivých sa rýchlo sprostredkujú úradníkom z ministerstva zahraničných vecí, ktorí zodpovedajú za vyžiadanie splnomocnenia Rady alebo Bezpečostnej rady OSN v súvislosti s preventívnymi finančnými reštriktívnymi opatreniami (sankciami), ktoré sa uplatnia na ich finančné prostriedky a majetok. Vyšetrujúce orgány by mali zvážiť, či sú splnené požiadavky na administratívne opatrenia v súvislosti so zmrazením a či je takéto zmrazenie zmysluplné, a vo vhodných prípadoch požiadať o uplatnenie takýchto opatrení. Podobne by FIU mala byť informovaná v prípade, keď bola hotovosť zaistená či už colníkmi na hraniciach alebo kdekoľvek inde a existuje podozrenie o spojení s terorizmom, pretože tu existuje možnosť, že budú vyšetrené súvisiace informácie.

Zabezpečiť optimálne použitie finančných informácií

- 2.8. **Použiť kľúčové slová, kľúčové mená a iné identifikačné znaky, aby sa uľahčila okamžitá identifikácia správ o podozrivej transakcii, ktorá pravdepodobne súvisí s terorizmom.** Medzi FIU a operačnými špecializovanými službami by sa mali vytvoriť primerané formy spolupráce, vrátane výmeny informácií o podozrivých transakciách na spravodajské účely a na účel prípadného prekazenia teroristických akcií.

Kombinácia kapacít

- 2.9. **Práca CFT je tak komplexná, že je často potrebné kombinovať odborné poznatky s možnosťami**, napríklad ad hoc pričlenením odborníkov s doplňujúcimi kapacitami k istému projektu, vyšetrovaniu alebo trestnému stíhaniu. Jeden členský štát to ilustroval uvedením existujúcich štruktúr, ktoré umožňujú a uľahčujú

prokurátorovi, ktorý sa špecializuje na finančnú trestnú činnosť, konať v prípadoch CFT spoločne s prokurátorom, ktorý sa špecializuje na boj proti terorizmu.

Integrácia širokej verejnosti

- 2.10.** Členské štáty by mali zabezpečiť, aby zamestnanci spravodajských orgánov boli informovaní o príslušných typológiách a nebezpečenstvách, a mali by spoločne s finančnými a inými inštitúciami zabezpečiť, aby **užívatelia finančných služieb boli informovaní o tom, ako môžu pomôcť v súvislosti s úsilím verejného a súkromného sektora** poraziť financovanie terorizmu a iné finančné zločiny.

3. ZODPOVEDNÉ ZÚČASTNENÉ STRANY A SÚKROMNÝ SEKTOR

V mnohých prípadoch nie sú v súvislosti s úsilím o presadzovanie práva tak veľmi dôležité finančné informácie bánk a iných inštitúcií per se, ako skôr *poznatky*, ktoré vyplývajú z takýchto informácií. Z tohto dôvodu je veľmi dôležité, aby sa zabezpečila dobrá koordinácia medzi zodpovednými zúčastnenými stranami a finančnými inštitúciami (a inými spravodajskými orgánmi, ktoré informujú o praní špinavých peňazí), aby bolo možné ľahko, rýchlo a s primeraným usmernením zodpovedných zúčastnených strán získať potrebné informácie¹². **Informácie finančných inštitúcií môžu prispieť k lepším informáciám o verejnom sektore.** V niektorých členských štátoch napríklad bolo možné získať dôležité informácie pre identifikáciu a lokalizáciu podozrivých, pretože sa s finančnými inštitúciami vymieňali citlivé informácie ako napríklad údaje o falšovaných preukazoch totožnosti.

Prístup k finančným informáciám súkromného sektora

¹² Pokiaľ ide o *medzinárodnú* spoluprácu medzi zodpovednými zúčastnenými stranami, mala by byť v súlade s článkom 28 tretej smernice AML a mala by zvýšiť a nie obmedziť výmenu spravodajských informácií medzi FIU.

- 3.1. **Opatrenia, ktoré umožňujú zodpovedným orgánom zistiť, či osoba, ktorá je predmetom vyšetrovania, má alebo mala bankový účet, a získať náležitosti o účte a bankových operáciách podľa článku 32 tretej smernice proti praniu špinavých peňazí (AML, Anti-Money Laundering Directive)¹³.** Niektoré členské štáty vo svojej odpovedi na vyššie spomínaný dotazník uviedli, že výhody vnútroštátneho registra bankových účtov spočívajú v zabezpečení rýchlej identifikácie podozrivých finančných prostriedkov a účtov. Takýmto „registrom“ môže byť ústredná (neustále aktualizovaná) databáza alebo kódovaný zoznam zákazníkov, ktorý vlastní a kontrolujú finančné inštitúcie. Na základe správy o podozrivom zverejnení by finančná spravodajská jednotka prípadne odhalila, či podozrivá osoba má alebo mala bankový účet v uvedenej inštitúcii. Alternatívny model by orgánom zodpovedným za presadzovanie práva, ktoré vyšetrojú podozrenie z financovania terorizmu, umožnil požiadať FIU, aby zistila, či podozrivý má alebo mal účet v príslušných finančných inštitúciách. Komisia podnikne ďalšie kroky zamerané na posúdenie modelu implementácie článku 32 uvedenej smernice spoločne s členskými štátmi a súkromným sektorom.
- 3.2. Z informácií vyplýva, že teroristi použili veľmi dobre známe inštitúcie uskutočňujúce peňažné prevody s pobočkami v rôznych členských štátoch, aby uskutočnili sériu malých prevodov na účty osôb asociovaných s extrémistickými skupinami. Individuálne sa každý z týchto prevodov môže javiť ako legálny. Pokiaľ by sa uskutočnili spoločne, vzbudzovali by podozrenie. **Inštitúcie uskutočňujúce prevod a poukazovanie peňažných prostriedkov by mali zabezpečiť, aby mali systémy, ktoré by im umožnili** zosúladiť s medzinárodnými štandardmi týkajúcimi sa informácií o pôvode, ako aj s postupom založeným na riziku v súvislosti s opatreniami AML/CFT, vrátane primeraného monitorovania podozrivých.
- 3.3. Z osvedčeného postupu vyplýva, že o podozrivej aktivite by mala byť informovaná FIU **dokonca aj vtedy, ak nesúvisí s transakciou**, ako napríklad vtedy, keď za odmietavým stanoviskom finančnej inštitúcie ku žiadosti o otvorenie účtu v prípade, že osoba nedokáže poskytnúť adekvátne informácie v súvislosti s identifikáciou, stojí dostatočne silné podozrenie.

Podpora spolupráce so súkromným sektorom

- 3.4. Podporiť účinnú spoluprácu **výborov pre spoluprácu medzi jednou alebo viacerými zodpovednými zúčastnenými stranami a zástupcami finančných alebo úverových inštitúcií a inými spravodajskými orgánmi**. Pravidelné stretnutia výborov pre spoluprácu, ktorým predsedá vnútroštátny koordinačný orgán CFT a/alebo FIU, sú základným prostriedkom mobilizácie a zapojenia súkromného sektora, poskytovania informácií o rozvoji typológií vo financovaní terorizmu a aktualizácie indikátorov rizika. Okrem štruktúrovaných výborov pre spoluprácu by mali existovať špecializované kontaktné miesta vo finančných inštitúciách, aby sa uľahčil rýchly kontakt FIU s inými zodpovednými zúčastnenými stranami. Pravidelné

¹³

V článku 32 tretej smernice o praní špinavých peňazí sa uvádza: „Členské štáty žiadajú, aby ich úverové a finančné inštitúcie vytvorili systémy, ktoré im umožnia komplexne a rýchlo odpovedať na otázky finančnej spravodajskej jednotky alebo iných orgánov v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, či udržiavajú alebo udržiavali počas predchádzajúcich piatich rokov obchodný vzťah s určitými fyzickými alebo právnickými osobami a o povahe tohto obchodného vzťahu.“

spätné informácie pre spravodajské orgány pomôžu zabezpečiť vyššiu kvalitu správ pre FIU.

- 3.5.** Spravodajské orgány, ktoré pôsobia vo viac ako jednom členskom štáte, by sa mali zamerať na zabezpečenie koordinácie medzi vnútroštátnymi úradníkmi, ktorí zodpovedajú za zabezpečovanie súladu, napríklad prostredníctvom „**Európskej funkcie na zabezpečenie súladu**“. Takýmto spôsobom by sa podporilo úsilie o vytvorenie spojení medzi podozrivými transakciami v dvoch alebo viacerých členských štátoch a v prípade príslušných transakcií do alebo z dvoch alebo viacerých členských štátov zistili a vyšetrili podozrivé skutočnosti.
- 3.6.** **Malo by sa podporiť dokonca aj krátkodobé pričlenenie zamestnancov finančnej polície /personál FIU/ a spravodajstva k inštitúciám v súkromnom sektore, ktoré vlastnia príslušné údaje.** Inštitúcie verejného sektora tak môžu lepšie pochopiť, ako sa spravujú údaje v súkromnom sektore a aké jednoduché alebo zložité môže byť odhaliť určitý druh informácií.

ČASŤ II – ZRANITEĽNÉ MIESTA NEZISKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ V SÚVISLOSTI S FINANCOVANÍM TERORIZMU A INÝCH TRESTNÝCH ČINOV

1. EURÓPSKY A MEDZINÁRODNÝ KONTEXT

V oznámení Komisie z októbra 2004 o financovaní terorizmu sa uvažuje o možnosti vypracovať kódex správania, pomocou ktorého by sa znížilo riziko zneužívania neziskového sektora¹⁴. Odporúčanie a rámec kódexu správania, ktoré sú predmetom tohto dokumentu, sú preto pokračovaním tohto oznámenia. Toto oznámenie sa síce zameriava na prevenciu zneužívania NPO na účely financovania terorizmu, zvýšená transparentnosť a zodpovednosť takisto pomôžu chrániť organizácie pred inými trestnými činmi. Odporúčanie a rámec kódexu správania by preto mali zvýšiť dôveryhodnosť dobročinných činností, posilniť záujem darovať a zároveň predchádzať alebo aspoň znížiť riziko trestných činov.

Po teroristických útokoch z 11. septembra prijala Jednotka pre zvláštne úlohy v oblasti finančných opatrení (FAFT, Financial Action Task Force) rad „špeciálnych odporúčaní“ charakteristických pre financovanie terorizmu. Zahŕňajú odporúčanie¹⁵, aby sa krajiny zamerali na zraniteľné miesta neziskového sektora. Členské štáty a tretie krajiny považovali za ťažké implementovať tento prvok špeciálnych odporúčaní v praxi. O možných postupoch sa uskutočnili dôležité diskusie v rámci FATF. Doteraz sa členovia FATF nedokázali dohodnúť na spoločnom postupe v súvislosti s implementáciou špeciálneho odporúčania VIII.

Dôležitosť tejto oblasti uznali takisto vlády členských štátov EÚ a iných medzinárodných orgánov¹⁶. V dokumente o spoločnej stratégii EÚ¹⁷ v kontexte financovania terorizmu a v

¹⁴ KOM(2004) 700 z 20.10.2004 pozri časť 5.2

¹⁵ V špeciálnom odporúčaní VIII sa uvádza: „Neziskové organizácie sú osobitne zraniteľné a krajiny by mali zabezpečiť, aby ich (i) teroristické organizácie, ktoré vystupujú ako legitímne subjekty, nemohli zneužívať, aby (ii) takéto subjekty nemohli zneužívať neziskové organizácie na financovanie terorizmu a (iii) utajovanie alebo zastieranie prevodu finančných prostriedkov, ktoré boli pôvodne určené na legitímne účely, na teroristické organizácie.“

¹⁶ Jednotka pre zvláštne úlohy v oblasti finančných opatrení v jej špeciálnom odporúčaní VIII, ministerstvá financií štátov G8, „Finance Ministers’ Statement“ z Deauville, 17. máj 2003, ministerstvá

záveroch Európskej rady zo 16. – 17. decembra 2004 sa od Komisie žiada, aby sa zamerala na zneužívanie neziskových organizácií na účely financovania terorizmu. Vo vyhlásení Rady, ktoré je odpoveďou EÚ na bombové útoky v Londýne 13. júla 2005, sa Rada vyzýva, aby „schválila kódex správania s cieľom zabrániť zneužívaniu charít zo strany teroristov“.

So zreteľom na potenciálne zraniteľné miesta neziskového sektora v súvislosti s financovaním terorizmu a iných trestných činov vypracuje Komisia odporúčanie pre členské štáty a rámec kódexu správania pre neziskové organizácie pôsobiace v Európskej únii.

Počas prípravy odporúčania a rámca kódexu správania sa Komisia dôkladne poradila s členskými štátmi a neziskovým sektorom, vrátane verejnej porady prostredníctvom internetu v priebehu 8 týždňov.

4. IMPLEMENTÁCIA NA EURÓPSKEJ ÚROVNI

Komisia by mala rozšíriť *dialóg s neziskovým sektorom*, pokiaľ ide o ďalší postup v súlade s odporúčaním a rámcom kódexu správania v tomto oznámení.

Najmä v priebehu prvej polovice 2006 zriadi Komisia *informačnú kontaktnú skupinu* a zorganizuje *konferenciu* so zástupcami neziskového sektora a zodpovednými zúčastnenými stranami, aby zvážili možné spôsoby ďalšej implementácie princípov ustanovených v odporúčaní a rámci kódexu správania.

S príslušnými zainteresovanými stranami by sa malo ďalej diskutovať o tom, ako by sa mohlo rozvíjať partnerstvo medzi NOP a štátnymi orgánmi s cieľom dosiahnuť **primeranú rovnováhu medzi zákonnou reguláciou a samoreguláciou neziskového sektora**.

Európska komisia ďalej zváži, či by sa *zistenia Spoločenstva o NPO* mohli zlúčiť *za istých okolností* so zvýšenou transparentnosťou a zodpovednosťou.

Komisia *zhodnotí výsledky dosiahnuté na základe odporúčania a rámca kódexu správania* v priebehu troch rokov od dátumu ich prijatia.

PRÍLOHA

Odporúčanie pre členské štáty a rámec kódexu správania pre neziskové organizácie na účel zvýšenia transparentnosti a zodpovednosti v neziskovom sektore s cieľom zabrániť financovaniu terorizmu a iných druhov trestných činov

1. Úvod

Neziskový sektor vykonáva dôležitú humanitárnu a ďalšiu veľmi potrebnú prácu, ktorá je pre občanov nepostrádateľnou službou vo všetkých oblastiach života. NPO sú základnou súčasťou demokratických spoločností a častokrát plnia rozhodujúce úlohy, ktoré iné druhy organizácií alebo verejné orgány nemôžu plniť.

Existuje však dôkaz, že v niekoľkých prípadoch boli NPO zneužívané na financovanie terorizmu a na iné trestné činy¹⁸ a v niekoľkých prípadoch sa museli prijať administratívne opatrenia a opatrenia na zmrazenie ich majetku¹⁹, aby sa zabránilo takémuto zneužívaniu. Teroristi a teroristické organizácie sa môžu dostať k financiám pomocou rôznych zdrojov. Peniaze sa môžu prevádzať prostredníctvom finančného sektora, telegraficky, prostredníctvom alternatívnych systémov peňažných prevodov a kuriéra, ale môžu sa takisto zbierať a prevádzať aj pod krytím NPO. Jednotka pre zvláštne otázky v oblasti finančných opatrení konštatovala vo svojej Správe o praní špinavých peňazí a typológiách financovania terorizmu 2003-2004: „Zdá sa, že príklady prípadov počas tohtoročnej typológie ukazujú, že NPO sa v rámci financovania terorizmu môžu zneužívať rôznymi spôsobmi a na rôzne účely. V prvom rade je možné zneužívať NPO tak, že sa prostredníctvom týchto organizácií zbierajú finančné prostriedky, ako tomu bolo v prípade mnohých veľkých NPO, ktorých majetok bol na základe rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN 1373 (2001) zmrazený. Mnoho odborníkov upozornilo na dôležitosť neformálneho zbierania peňazí v hotovosti v mnohých etnických a náboženských spoločenstvách a ťažkosti s primeraným monitorovaním týchto finančných prostriedkov. NPO sa môžu zneužívať takisto na účel prevodu peňazí. NPO možno nakoniec zneužiť aj tak, že sa použijú na priamu logistickú podporu teroristov, alebo slúžia ako krytie pre ich operácie.“²⁰

Vyššie a/alebo systematickejšie štandardy transparentnosti a zodpovednosti, ktoré uplatňujú NPO, pomôžu posilniť neziskový sektor proti kriminalite. Cieľom súčasného dokumentu je nájsť postup, ktorý minimalizuje riziko zneužívania bez neprimeraného zaťaženia sektora. Základné princípy oznámenia by sa v žiadnom prípade nemali intepretovať ako obmedzovanie slobody združovania. Osobitná pozornosť by sa mala venovať pravidlám ochrany údajov. Okrem toho by sa implementáciou odporúčania pre členské štáty a rámca kódexu správania nemalo ohroziť účinné poskytovanie núdzovej pomoci a iná potrebná nezisková aktivita. Je potrebné postarať sa o to, aby sa neurobilo nič, čo by mohlo podkopáť

¹⁸ Odborníci FATF analyzovali prípady zneužívania NPO na účely financovania terorizmu napríklad v Správe o praní špinavých peňazí a typológiách financovania terorizmu 2003-2004, ktorá je k dispozícii na internetovej stránke <http://www.fatf-gafi.org/dataoecd/19/11/33624379.PDF>, ďalšie príklady je možné nájsť na domovskej stránke „Inquiry Reports“ Charity Commission for England and Wales na <http://www.charitycommission.gov.uk/investigations/inquiryreports/inqreps.asp>

¹⁹ Opatrenia na zmrazenie majetku sa zakladajú na nariadení (ES) č. 881/2002 z 27. mája 2002 (Ú. v. ES L 139, 29.5.2002, s. 9) v znení zmien a doplnení alebo na nariadení (ES) č. 2580/2001 z 27. decembra 2001 (Ú. v. ES L 344, 28.12.2001, s.70) v znení zmien a doplnení.

²⁰ Pozri strany 8-10 v Správe o praní špinavých peňazí a typológiách financovania terorizmu 2003-2004 na internetovej stránke: <http://www.fatf-gafi.org/dataoecd/19/11/33624379.PDF>

prácu alebo reputáciu väčšiny NPO, ktoré zákonne pôsobia na vnútroštátnej úrovni, úrovni EÚ a medzinárodnej úrovni.

NPO v Európskej únii sú veľmi heterogénne, pokiaľ ide o veľkosť a právnu formu²¹. Na účely odporúčania pre členské štáty a rámca kódexu správania sa za NPO považujú organizácie a právnické osoby, ktorých základným účelom je „angažovať sa pri zbieraní a/alebo vyplácaní finančných prostriedkov na charitatívne, náboženské²², kultúrne, vzdelávacie, sociálne alebo spolkové účely alebo vykonávanie iných druhov prospešnej práce“²³. Z dôvodov diverzity by bolo vhodné vyhnúť sa „univerzálnemu“ postupu²⁴. Okrem toho by odporúčanie a rámec kódexu správania žiadnym spôsobom nemali brániť zákonným cezhraničným aktivitám NPO. Cieľom európskeho postupu je preto stanoviť spoločné princípy, na ktorých by sa mohla zakladať vnútroštátna implementácia.

5. ODPORÚČANIE PRE ČLENSKÉ ŠTÁTY ZAMERAŤ SA NA ZRANITEĽNÉ MIESTA NEZISKOVÉHO SEKTORA V SÚVISLOSTI S FINANCOVANÍM TERORIZMU A INOU KRIMINÁLNOU ČINNOSŤOU

Nasledujúce odporúčanie je určené členským štátom s cieľom pomôcť im posúdiť, ako ďaleko pokročil boj proti zneužívaniu NPO na účely financovania terorizmu a iné kriminálne účely a určiť, aké ďalšie opatrenia by sa mohli prijať na vnútroštátnej úrovni. Členské štáty by mali podporiť NOP, aby uplatňovali zvýšenú transparentnosť a zodpovednosť vo svojom každodennom manažmente s cieľom znížiť rozsah zneužívania na kriminálne účely. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby bol ich vnútroštátny neziskový sektor úplne zaangažovaný do implementácie na vnútroštátnej úrovni.

5.1. Dohľad nad neziskovým sektorom

- Členské štáty by mali zabezpečiť dohľad nad svojim neziskovým sektorom. Úlohu dohľadu by mohol vykonávať buď jediný verejný orgán alebo existujúce orgány alebo samoregulačné orgány.
- Orgány, ktoré dohliadajú na neziskový sektor alebo jeho časť, by mali zabezpečiť účinnú vnútroštátnu spoluprácu. V rámci tejto úlohy by mali:
 - prevádzkovať verejne prístupné systémy registrácie pre všetky NPO, ktoré pôsobia na ich území a majú v úmysle využiť výhodu preferenčného zdaňovania, právo na verejné získavanie finančných prostriedkov a prístup k grantom verejného sektora. Tieto registračné systémy sa môžu prevádzkovať na

²¹ Rôznorodosť sektora už bola opísaná v oznámení Komisie „Podpora úlohy dobrovoľníckych organizácií a nadácií v Európe“ KOM(1997) 241.

²² Vo vyhlásení 11 v prílohe k Amsterdamskej zmluve sa konštatuje, že „Európska únia rešpektuje a neovplyvňuje postavenie cirkví a náboženských združení alebo spoločenstiev v členských štátoch. Európska únia rovnako rešpektuje štatút filozofických a ideologických organizácií.“

²³ Na základe definície v špeciálnom odporúčaní VIII Dokument o osvedčených postupoch Jednotky pre zvláštne úlohy v oblasti finančných opatrení.

²⁴ S cieľom vyhnúť sa takémuto postupu sa predpokladá registrácia takých NPO, ktoré chcú využívať výhodu preferenčného zdaňovania, prístup k verejným grantom a právo verejného získavania finančných prostriedkov, v rámci kódexu správania sa vyzdvihuje uplatnenie zjednodušených účtovných pravidiel a pravidiel na podávanie správ pre NOP do určitej miery.

vnútroštátnej, regionálnej alebo komunálnej úrovni. Osobitná pozornosť sa musí venovať tomu, aby sa pri registrácii v plnej miere rešpektovali princípy slobody združovania. Registrácia by sa preto mala uskutočňovať skôr formou oznámenia o založení ako formou predchádzajúceho schválenia založenia,

- identifikovať existujúce požiadavky na NOP, aby sa zabránilo duplicitnej registrácii/povinným hláseniam,
- identifikovať kategórie NPO, ktoré sú mimo ich systémov registrácie, a znížiť riziko v súvislosti s týmito medzerami,
- usmerniť NPO v súvislosti s finančnou transparentnosťou a zraniteľnými miestami sektora.
- Mala by existovať koordinácia medzi zodpovednými orgánmi so zreteľom na vyšetrovanie zneužívania NPO. Vyšetrovanie by sa malo uskutočňovať v súlade s pravidlami trestného konania. Zodpovedné orgány by takisto mali disponovať kapacitami na posúdenie rizika zneužitia jednotlivých NPO.
- Daňové úrady by sa mali motivovať k tomu, aby vykonávali previerky NPO, ktoré využívajú špeciálny daňový režim v závislosti od veľkosti a činnosti organizácie.

5.2. Podporiť dodržiavanie kódexu správania

Členské štáty by mali zvážiť tieto otázky v súvislosti s dodržiavaním kódexu:

- Štandardy registrácie, zvýšenej transparentnosti a zodpovednosti **potvrdzujú viditeľné postavenie NPO** a pomáhajú získať a udržiavať dôveru verejnosti a dôveryhodnosť práce týchto organizácií.
- Privilegovaný daňový štatút, poskytovanie verejných grantov a právo na verejné získavanie finančných prostriedkov by sa mohli ponúknuť všetkým NPO, ktoré spĺňajú požiadavku registrácie a sú v súlade s transparentnosťou a zodpovednosťou. Mechanizmom na zabezpečenie súladu môže byť model certifikácie, ako sa uvádza nižšie.
- V budúcnosti môže byť primerané zvážiť zahrnutie princípov transparentnosti a zodpovednosti navrhnutých v rámci kódexu správania **do existujúcich modelov alebo do modelov, ktoré sa majú vyvinúť**. Takéto systémy by spravovali verejné alebo súkromné orgány a preverovali by súlad NPO s transparentnosťou a zodpovednosťou.
- **Súkromné dozorné orgány alebo zastrešujúce neziskové organizácie** by sa mali motivovať k tomu, aby zaviedli postupy schvaľovania alebo iné podobné mechanizmy pre NPO v súlade s princípmi rámca kódexu správania.

5.3. Zapojenie a zraniteľné miesta NPO v súvislosti s financovaním terorizmu a inými kriminálnymi účelmi

Zo spravodajských informácií vyplýva²⁵, že zneužívanie neziskového sektora ostáva i naďalej jednou z metód, ktoré používajú teroristi, aby zozbierali finančné prostriedky na financovanie svojich aktivít. Je preto mimoriadne dôležité, aby si členské štáty a NPO plne uvedomili, aké organizácie možno zneužívať na financovanie terorizmu a iné kriminálne účely.

- NPO by sa mali motivovať k tomu, aby **posúdili svoje existujúce osvedčené postupy** s cieľom podporiť prevenciu pred zneužívaním týchto organizácií na financovanie terorizmu a iné kriminálne účely.
- Členské štáty by mali zahrnutím kľúčových subjektov neziskového sektora iniciovať **programy na zvyšovanie povedomia o NPO**, o rizikách/zraniteľných miestach sektora v súvislosti so zneužívaním.
- **Pre súkromný sektor** (finančné inštitúcie, účtovníci, audítori a právnici, ktorí sa zaoberajú neziskovým sektorom) **by sa mali vypracovať usmernenia**, aby sa uľahčilo pátranie po podozrivých aktivitách/transakciách, vrátane techník, ktoré využívajú teroristi na infiltráciu NPO.

5.4. Vyšetrovanie zneužívania NPO

Vyšetrovanie by malo byť proporčne vyvážené vzhľadom na závažnosť identifikovaného rizika a malo by byť v súlade s pravidlami trestného konania.

- Spoluprácu/výmenu informácií **na vnútroštátnej úrovni** by mal viesť a koordinovať, ak je to možné, jeden z orgánov, ktorý je zodpovedný za dohľad nad NPO, a ma by zahŕňať daňové úrady, finančnú spravodajskú jednotku a útvary zodpovedné za presadzovanie práva. S cieľom uľahčiť výmenu informácií na vnútroštátnej úrovni by mala byť vymenovaná osoba v každom z týchto orgánov, ktorá by predstavovala jediný kontakt na účely výmeny informácií v prípadoch súvisiacich so zneužívaním NPO na financovanie terorizmu. Medzi týmito orgánmi by sa mali zriadiť portály špecifických informácií, aby sa zabezpečila rýchla a účinná výmena informácií.
- Spolupráca/výmena informácií **na úrovni EÚ/medzinárodnej úrovni** by mala zahŕňať sieť kontaktných miest zodpovedných za presadzovanie práva, ktoré by predstavovali strediská špecializované na otázku financovania terorizmu a sektor NPO. Komisia podporí používanie existujúcej spolupráce/sietí na výmenu informácií na úrovni EÚ medzi orgánmi zodpovednými za presadzovanie práva a prípadne inými orgánmi, ktoré sú zodpovedné za vyšetrovanie možného zneužívania NPO. Európsky úrad boja proti podvodom (OLAF) by mohol plniť osobitnú úlohu v tejto spolupráci a v rámci výmeny informácií. Úloha *CEPOL* (*Európskej policajnej akadémie*) by mohla byť rozhodujúca pri príprave vysokých policajných úradníkov zameranej na zraniteľné miesta tohto sektora, typológie zneužívania, podporu spolupráce/výmeny informácií.

²⁵ Pozri napríklad „Overview of the fight against financing of terrorism in the European Union“ Europolu z 1. júna 2005 (obmedzené použitie).

6. NÁVRHY PRE NEZISKOVÝ SEKTOR – RÁMEC KÓDEXU SPRÁVANIA PRE NEZISKOVÉ ORGANIZÁCIE NA PODPORU OSVEDČENÝCH POSTUPOV TRANSPARENTNOSTI A ZODPOVEDNOSTI

V neziskovom sektore, kde sa uplatňujú vyššie stupne transparentnosti a zodpovednosti, je možnosť kriminálneho zneužívania menšia. Podstatná časť NPO už uplatňuje väčšinu požiadaviek ustanovených v tomto dokumente a mnohé si už vytvorili svoj vlastný kódex správania. Uplatňovaním týchto pravidiel demonštrujú NOP svoju zodpovednosť voči verejnosti a posilňujú sa proti kriminálnemu zneužívaniu. Základným cieľom požiadaviek v tomto rámci kódexu správania je preto nájsť spoločné všeobecné minimálne štandardy transparentnosti pre NPO v Európskej únii a podporiť ďalšie diskusie v tejto oblasti.

- NPO by mali pokračovať v *plnení svojich úloh* a mali využívať zdroje na tieto účely.
- Zodpovednosť za právne zosúladenie by mala spočívať na *vedení* organizácie.
- Všetky NPO by mali vypracovať *dokument, ktorý by obsahoval identifikujúce informácie* o organizácii. Tento záznam by mal byť k dispozícii v NPO a mal by obsahovať aktuálne informácie. Registrované NPO by mali poslať tieto identifikujúce informácie orgánu zodpovednému za plnenie príslušných úloh v súvislosti s registráciou. Tento orgán by mal byť informovaný o zmenách v kľúčových charakteristikách organizácie a likvidácie organizácie (spolu s vyhlásením o prerozdelení čistých aktív NPO).

Informácie by mali jasne identifikovať NPO. Okrem oficiálneho názvu NPO by ďalšie informácie mali zahŕňať akýkoľvek spoločne používaný alebo iný neformálny názov, obchodný/pracovný názov a registračné číslo (ak existuje). Zahŕňali by ďalej informácie o adrese sídla NPO, telefónne číslo/fax/adresu internetovej stránky a záznam o predchádzajúcich adresách a zmenách adries. Takisto by sa mali zahrnúť podrobnosti o pobočkách organizácie. Ďalej by sa malo spomenúť vyhlásenie o všeobecných cieľoch, politikách a prioritách (úlohách) NPO, vrátane opisu organizačnej štruktúry NPO a postupe rozhodovania – so zreteľom na veľkosť organizácie a s uvedením interných finančných kontrolných systémov. Dokument by mal identifikovať riaditeľa/členov výkonného výboru alebo iných členov organizácie, ktorí zodpovedajú za prijímanie rozhodnutí a ich zodpovednosť. Prípadne by sa mal takisto identifikovať vlastník NPO.

Zoznam čísiel bankových účtov pod názvom NPO a akékoľvek osobné údaje by mali ostať dôverné v registri a úrade NPO.

- NPO by mali dodržiavať *postupy riadneho účtovníctva* a vypracovávať *ročné finančné výkazy* o príjmoch a výdavkoch. *Správa* by sa mala pripravovať každý rok a mala by obsahovať obsah a rozpočet aktivít, projektov v priebehu predchádzajúceho finančného roku a zahŕňať vyhlásenie o tom, ako tieto aktivity podporujú všeobecné ciele NPO. Na NPO by sa do určitej miery mali vzťahovať *Zjednodušené účtovné požiadavky a požiadavky na podávanie správ*, aby sa tieto organizácie nezatťažili prehnanými administratívnymi požiadavkami²⁶. Finančné výkazy a správy by mali byť k dispozícii v úrade NPO a mali by byť na požiadanie verejných orgánov, ktoré zodpovedajú za dohľad, dostupné.

²⁶ Členské štáty môžu stanoviť ďalšie kritériá (napr. oblasti aktivít) pre NPO, aby sa zjednodušili účtovné požiadavky a požiadavky na podávanie správ

- Ročné finančné výkazy a správy, zápisnice zo stretnutí rozhodovacích orgánov, účtovné záznamy ²⁷ by sa mali archivovať **aspoň päť rokov** sídle NPO.
- NPO by mala využívať **oficiálne uznané finančné systémy** pre všetky transakcie v prípadoch, keď existuje rozumná možnosť využiť oficiálne uznaný finančný systém. Všetky získané peniaze by sa mali ukladať na bankových účtoch a prerozdeľovanie peňazí by sa takisto malo vykonávať prostredníctvom týchto bankových účtov.
- Všetky NPO by sa mali riadiť pravidlom „**Poznaj svojich príjemcov a pridružené NPO**“, čo znamená, že NPO by sa mali čo najviac usilovať o to, aby overili identitu, referencie a dobrý úmysel svojich príjemcov a pridružených NPO. Mohlo by ísť, napríklad, pred platbou o overenie, či je potenciálny príjemca schopný splniť charitatívne účely grantu a chrániť zdroje pred zneužitím na necharitatívne účely. Ak je to možné, mali by NPO znížiť podmienky grantu na písomnú dohodu a uskutočniť priebežný monitoring.
- NPO by mali uchovať úplné a presné **účtovné záznamy o finančných prostriedkoch** prevedených mimo ich jurisdikcie/krajiny a finančných prostriedkoch prevedených akejkoľvek osobe poskytujúcej službu v mene NPO. Mohlo by to zahŕňať zachovanie primeraných záznamov finančných transakcií pre priamo sprostredkovateľské organizácie a osoby.

²⁷

Ako sa uvádza v bode o požiadavkách na účtovné záznamy o finančných prostriedkoch.